

บทบาทของครูในการพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย โดยมีผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม

เด็กในวันนี้จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันหน้าได้ จำเป็นต้องมีทักษะชีวิต (Life Skills) เพื่อให้เด็ก สามารถจัดการ กับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองได้อย่างเหมาะสม (งามตา วณิชานนท์, 2546) ทักษะชีวิต เป็นความสามารถ ใน การที่จะจัดการกับความกดดัน ความบีบคั้น ปัญหารอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบัน และเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัว ในอนาคต (ประไพ ประดิษฐ์สุธาร, 2554) เพื่อให้เด็กสามารถดูแล และพึ่งพาตนเองได้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงรู้ เท้าทันสภาพเหตุการณ์ในสังคม ดังนั้นจึงต้องได้รับการพัฒนาทักษะ ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตให้แก่เด็กปฐมวัย (จิระพันธ์ พูลพัฒน์, 2556) โดยครูและผู้ปกครองมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัย

ทักษะชีวิตเป็นความสามารถที่เด็กต้องการตลอดชีวิตเพื่อให้บรรลุตามศักยภาพที่มีสำหรับการดำรงชีวิตใน สังคมของเด็ก ประกอบด้วย 17 ทักษะ คือ การช่วยเหลือตนเองและบุคคลอื่น, การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น, การ วางแผนในการทำงาน, การแก้ปัญหาต่างๆ, การสื่อสารความคิดของตนให้บุคคลอื่นเข้าใจ, มารยาทในการรับ ประทานอาหาร, การปฏิบัติตนให้เหมาะสมในที่สาธารณะ, การตัดสินใจโดยใช้เหตุผลตามวัย, การบอกเวลา, การ ดูแลสุขภาพของตนเอง, การจัดการกับความเครียด, การแต่งตัวได้ด้วยตนเอง, การอ่านสัญลักษณ์ในชุมชน, การใช้ โทรศัพท์, การเดินทางด้วยยานพาหนะต่างๆ, การซื้อของ และการใช้เงิน (จิระพันธ์ พูลพัฒน์)

ครูและผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดี ให้เด็กได้เห็น ได้ทำตาม โดยเป็นแบบอย่างในการพูด การประพฤติปฏิบัติ หรือยก ตัวอย่างบุคคลสำคัญที่พบเห็นในชีวิตจริง ที่เด็กรู้จัก ให้เห็นถึงการกระทำที่น่ายกย่องหรือแบบอย่างที่ดีงาม จากสื่อ ต่างๆ สิ่งเหล่านี้จะเป็นการกระตุ้น เป็นแรงเสริมให้เด็กสนใจและชักนำให้เกิดการประพฤติปฏิบัติตามที่ติดต่อไปให้เด็ก ได้ค้นหาลักษณะที่ภูมิใจ โดยฝึกให้เด็กคิดบวก มองตัวเองในทางที่ดี เห็นข้อดี เห็นความสามารถ สิ่งที่น่าภาคภูมิใจ ของตัวเอง ทั้งด้านการเรียน การเล่น การดูแลตนเอง การช่วยเหลือผู้อื่น โดยครูกำหนดพฤติกรรมและจัดเป็นกิจกรรม ทั้ง 6 กิจกรรมหลักให้เด็กทำเป็นประจำ ด้วยความสนุกสนานจนปฏิบัติเป็นนิสัย และให้คำชื่นชม ให้กำลังใจ เมื่อเด็ก มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ได้แก่ การวาดรูป เล่นดนตรี กีฬา การทำงานกับเพื่อน การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของ โรงเรียน หรือการไปทัศนศึกษา เข้าค่ายพักแรม สิ่งเหล่านี้ล้วนฝึกให้เด็กเกิดการเรียนรู้ จากการกระทำสิ่งต่างๆ ด้วย ตนเอง และทำให้สำเร็จ เด็กได้แสดงความคิดเห็น ตัดสินใจแก้ไขปัญหา ทำให้เห็นความสามารถของตนเอง เห็น คุณค่า และเกิดความภูมิใจในตนเอง

การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์นั้นเป็นความสามารถตามวัย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือ จากผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูและเอาใจใส่บุตรหลานในการเพิ่มทักษะชีวิต เช่น 1. ให้ความรักความอบอุ่น ความ มั่นคงปลอดภัย 2. มีการพูดจาสื่อสารที่ดีต่อกัน 3. มีการส่งเสริมประสบการณ์ชีวิตให้ลูก ฝึกให้รู้จักช่วยเหลืองานบ้าน ฝึกให้ลูกได้ตัดสินใจเลือกด้วยตนเอง 4. สอนให้ลูกทำความดี มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ 5. ส่งเสริมให้ลูกได้รับ การศึกษาในวัยที่เหมาะสม 6. สิ่งสำคัญที่สุดของช่วงเวลาที่มียุคคุณภาพก็คือ พ่อแม่ต้องทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีให้ลูกได้ เห็น และเลียนแบบได้ ทั้งนี้การอยู่ร่วมกันอย่างมีคุณภาพ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับระยะเวลาว่าพ่อแม่ต้องอยู่กับลูกยาวนานแค่ ไหน แต่ขึ้นอยู่กับว่าพ่อแม่ปฏิบัติ อย่างไรกับลูก หรืออยู่ร่วมกับลูกอย่างไร (กรมอนามัย, 2547)

การพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ครูและผู้ปกครองควรให้ความสำคัญ ควรสนับสนุน ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับเด็กปฐมวัยและจะทำให้เด็กอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เป็นสมาชิกที่ดีมีคุณค่าอย่างแท้จริงของสังคม สามารถนำสังคมไปสู่สันติสุข

อ้างอิง/บรรณานุกรม (จิระพันธ์ พูลพัฒน์, 2556), (ประไพ ประดิษฐ์สุธาร, 2554), (กรมอนามัย, 2547)

สมาชิกในกลุ่ม

1.	นางสาวนุรไอนี	ปูลา	รหัส 003
2.	นางฟาริต๊ะ	แวงเจะ	รหัส 012
3.	นางสาวคอรียะ	วาเล้ง	รหัส 051
4.	นางสาวสารีปะ	สาหะ	รหัส 080
5.	นางเจ๊ะรอกายะ	มะระ	รหัส 081
6.	นางรอยฮาน	สลาตาไ้	รหัส 082
7.	นางสาวลัยนา	สาเม๊าะ	รหัส 094
8.	นางหนึ่งฤทัย	วงศ์เจริญรัตน์	รหัส 095
9.	นางสาววรรตะฮ์	วาจิ	รหัส 109

